

THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH TÔN GIÁO Ở THÀNH PHỐ BUÔN MA THUỘT VÀ ĐỀ XUẤT MỘT SỐ GIẢI PHÁP TRONG THỜI GIAN TỚI

H Ly Na Niê

Ban Tôn giáo - Sở Nội vụ tỉnh Đắk Lắk

Ngày nhận bài 10/9/2021, ngày nhận đăng 27/10/2021

Tóm tắt: Nội dung bài báo tập trung nghiên cứu, phân tích các vấn đề: nhận thức đúng các khái niệm tôn giáo, chính sách tôn giáo và thực hiện chính sách tôn giáo; xây dựng các yêu cầu đối với công tác thực hiện chính sách tôn giáo; phản ánh kết quả thực hiện chính sách tôn giáo mà Thành phố Buôn Ma Thuột đã đạt được trong thời gian gần đây, nổi bật là kết quả tuyên truyền vận động đồng bào tôn giáo và kết quả thực hiện Luật tín ngưỡng tôn giáo; đồng thời dự báo tình hình tôn giáo trong thời gian tới để từ đó đề xuất các giải pháp thực hiện chính sách tôn giáo có hiệu quả hơn nữa ở Thành phố Buôn Ma Thuột.

Từ khóa: Thực hiện chính sách; tôn giáo; Buôn Ma Thuột.

1. Các vấn đề chung

1.1. Chính sách tôn giáo và thực hiện chính sách tôn giáo

“Tôn giáo là hệ thống những quan niệm tín ngưỡng về một hay những vị thần nào đó và những hình thức lễ nghi biểu hiện sự sùng bái đó” (Nguyễn Văn Xô, 1999, tr. 756). Những quan điểm của chủ nghĩa Mác-Lênin về tôn giáo đã được Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng và Nhà nước ta vận dụng sáng tạo trong điều kiện lịch sử cụ thể ở Việt Nam. “Chính sách đối với tín ngưỡng, tôn giáo của Đảng và Nhà nước ta được xây dựng, một mặt, dựa trên quan điểm cơ bản của học thuyết Mác-Lênin và Tư tưởng Hồ Chí Minh về vấn đề tôn giáo; mặt khác, dựa vào đặc điểm tôn giáo ở Việt Nam cũng như kinh nghiệm của quá trình giải quyết vấn đề tôn giáo của Đảng và Nhà nước ta” (Ban Tư tưởng - Văn hóa Trung ương, 2002, tr. 76).

Ở Việt Nam chính sách của Đảng và Nhà nước thể hiện rõ nguyên tắc: tôn trọng tự do tín ngưỡng, đại đoàn kết dân tộc, mọi tổ chức và cá nhân có quyền và nghĩa vụ bình đẳng. Theo Nguyễn Văn Long: “Từ các chủ trương, đường lối, chính sách, pháp luật đúng đắn của Nhà nước đối với tôn giáo, những thành tựu mà công tác tôn giáo đã thực hiện được trong thời gian qua ở Việt Nam là rất to lớn. Về mặt tổ chức: Nếu như trước khi có Pháp lệnh Tín ngưỡng tôn giáo năm 2004, cả nước có 6 tôn giáo, 13 tổ chức, 20.929 cơ sở thờ tự tôn giáo, với 34.181 chức sắc, 78.913 chức việc, với 17,4 triệu tín đồ, thì đến năm 2018, cả nước có 15 tôn giáo với 41 tổ chức, số lượng cơ sở thờ tự là 29.977, với 55.839 người, 133.662 chức việc, 24,7 triệu tín đồ. So sánh các số liệu ở thời điểm trước và sau khi có pháp lệnh tín ngưỡng, tôn giáo, cho thấy quyền tự do tôn giáo của người dân luôn được đảm bảo trên thực tế, với minh chứng sinh động là sự gia tăng chức sắc, cơ sở thờ tự và tín đồ các tôn giáo” (Nguyễn Văn Long, 2018).

Chính phủ Việt Nam đã thực hiện nhiều chương trình đầu tư phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đồng bào các tôn giáo, nhất là đồng bào ở vùng miền núi, thuộc dân tộc thiểu số; bảo đảm và tạo điều kiện cho các hoạt động tôn

giáo theo pháp luật, nhất là các hoạt động tín ngưỡng, các lễ hội quan trọng của các giáo hội, như lễ Phật đản của Phật giáo, lễ Giáng sinh, lễ Phục sinh của đạo Công giáo và đạo Tin lành, lễ kỷ niệm Ngày Khai đạo của đạo Cao Đài và Phật giáo Hòa Hảo, tháng chay Ramadan của Hồi giáo được tổ chức trang trọng với đông đảo tín đồ tham gia. Nhà nước ta cũng tạo thuận lợi để các giáo hội chủ động trong việc củng cố tổ chức, phong chức, phong phẩm, thuyên chuyển và bổ nhiệm các vị chức sắc, các nhà tu hành theo Hiến chương, Điều lệ của tổ chức tôn giáo và quy định của pháp luật. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước, đông đảo đồng bào các tôn giáo trong cả nước luôn nêu cao tinh thần yêu nước, tăng cường đoàn kết, chấp hành nghiêm các chủ trương, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tích cực tham gia đóng góp vào sự nghiệp chung của cách mạng nước nhà. Trong đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, đồng bào tôn giáo đã đóng góp nhiều công sức. Rất nhiều tín đồ, chức sắc các tôn giáo đã chiến đấu, anh dũng hy sinh trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp và Mỹ, được Đảng, Nhà nước ghi nhận và phong tặng nhiều danh hiệu cao quý, họ là những tấm gương sáng. Trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc ngày nay, đồng bào tôn giáo lại tiếp tục phát huy truyền thống yêu nước, tích cực tham gia vào việc thực hiện chính sách đại đoàn kết dân tộc, góp phần tích cực vào sự nghiệp đổi mới đất nước do Đảng khởi xướng và lãnh đạo, bằng những hành động, việc làm cụ thể, thiết thực. Các hoạt động “đền ơn đáp nghĩa”, “uống nước nhớ nguồn”, “lá lành đùm lá rách”, thể hiện tấm lòng từ bi bác ái ủng hộ, giúp đỡ trẻ em mồ côi, trẻ em bị nhiễm chất độc màu da cam, những gia đình khó khăn; các phong trào xây dựng đời sống văn hoá khu dân cư, xây dựng “Cơ sở tôn giáo văn hoá”, “Xứ họ đạo tiên tiên”, “Gia đình Công giáo gương mẫu”... của các giáo hội đã thể hiện sâu sắc tấm lòng từ bi bác ái, tinh thần đoàn kết, tương trợ “thương người như thể thương thân”, sự phấn khởi, tin tưởng của đồng bào tôn giáo nói riêng, nhân dân cả nước nói chung đối với Đảng và Nhà nước ta. Đó cũng là những bằng chứng sống động, hiện thực nhất về tình hình tín ngưỡng, tôn giáo và thực hiện chính sách tôn giáo ở Việt Nam.

Việc thực hiện chính sách tôn giáo là toàn bộ quá trình chuyển hóa ý thức của chủ thể chính sách thành hiện thực nhằm đạt được mục tiêu nhất định. Đối tượng thực hiện chính sách tôn giáo là cán bộ nhà nước làm quản lý về công tác tôn giáo, đối tượng hưởng lợi và các đơn vị liên quan.

Như vậy, chúng ta có thể xây dựng nên khái niệm thực hiện chính sách tôn giáo, theo đó, thực hiện chính sách tôn giáo là: *“hoạt động có cơ sở lý luận làm cho chính sách tôn giáo trở thành thực tiễn cuộc sống xã hội”*.

1.2. Pháp luật của Nhà nước về tôn giáo

Căn cứ Hiến pháp năm 2013 của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, ngày 18/11/2016 Quốc hội đã ban hành Luật tín ngưỡng, tôn giáo; ngày 30/12/2017 Chính phủ đã ban hành Nghị định qui định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật tín ngưỡng, tôn giáo với cấu trúc, nội dung đầy đủ chi tiết, trình bày trong 9 chương gồm 68 điều. Qua nghiên cứu và áp dụng vào quá trình công tác, chúng tôi nhận thấy Luật tín ngưỡng, tôn giáo được xây dựng khoa học và phù hợp thực tiễn của Việt Nam. Luật là công cụ đắc lực trong việc hướng dẫn quản lý nhà nước về các hoạt động tôn giáo và thực hiện các quyền tự do tôn giáo của nhân dân.

Việc thể chế hóa chủ trương của Đảng, Hiến pháp để xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật trong lĩnh vực tôn giáo đã tạo hành lang pháp lý trong công tác quản lý

nhà nước (QLNN) về tín ngưỡng, tôn giáo, khắc phục những bất cập của các văn bản đề phù hợp với chủ trương cải cách thể chế, đơn giản hóa thủ tục hành chính ở nước ta hiện nay. Luật Tín ngưỡng, tôn giáo năm 2016 là văn bản quy phạm pháp luật có giá trị pháp lý cao nhất trong lĩnh vực tín ngưỡng, tôn giáo từ trước đến nay, điều chỉnh trực tiếp các hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo, đồng thời là một trong những văn bản quy phạm pháp luật đầu tiên được ban hành cụ thể hóa quyền con người trong Hiến pháp năm 2013 - quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của mọi người.

Luật Tín ngưỡng, tôn giáo năm 2016 đã tiệm cận với các văn bản quốc tế về quyền con người, qua đó khẳng định Việt Nam luôn có trách nhiệm trong việc đảm bảo quyền con người, trong đó có quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo; là cơ sở để phản bác luận điệu xuyên tạc của các thế lực xấu tìm cách vu cáo Việt Nam vi phạm dân chủ nhân quyền, tôn giáo.

2. Thực hiện chính sách tôn giáo ở thành phố Buôn Ma Thuột

2.1. Những yêu cầu cơ bản trong thực hiện chính sách tôn giáo

Tổ chức thực hiện chính sách tôn giáo là một khâu hợp thành của chu trình chính sách tôn giáo. Qua nghiên cứu nội dung của các văn bản như: Sắc lệnh của Chính phủ ban hành ngày 14/6/1955 về vấn đề tôn giáo; Chỉ thị 37 CT/TW ngày 2/7/1998 của Bộ Chính trị về công tác tôn giáo trong tình hình mới; Nghị định của Chính phủ ban hành ngày 9/4/1999 về các hoạt động tôn giáo; Luật tín ngưỡng, tôn giáo năm 2016; đồng thời xuất phát từ thực tiễn công tác, có thể khẳng định, việc thực hiện chính sách tôn giáo cần đáp ứng các yêu cầu:

- Yêu cầu thực hiện đúng mục tiêu chính sách tôn giáo

Khi chính sách ban hành, quan trọng nhất là thực hiện đúng mục tiêu của chính sách. Chính sách chỉ có hiệu quả khi người thực hiện nó theo đúng mục tiêu đặt ra. Việc thực hiện theo đúng mục tiêu có ý nghĩa hết sức quan trọng trong thực hiện chính sách, giúp chính sách đi theo đúng hướng, đúng chủ trương của Nhà nước.

Với mục tiêu “đại đoàn kết toàn dân tộc”, Đảng và Nhà nước Việt Nam thực hiện nhất quán chính sách đại đoàn kết toàn dân tộc, không phân biệt đối xử vì lý do tín ngưỡng, tôn giáo; đoàn kết đồng bào theo các tôn giáo khác nhau; đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và đồng bào không theo tôn giáo. Đại đoàn kết toàn dân tộc với mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh là điểm tương đồng để gắn bó đồng bào các tôn giáo với sự nghiệp chung. Mọi công dân không phân biệt tín ngưỡng, tôn giáo đều có quyền và nghĩa vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

- Yêu cầu đảm bảo tính hệ thống trong thực hiện chính sách tôn giáo

Phải đảm bảo tính hệ thống trong quá trình thực hiện chính sách tôn giáo, không thực hiện theo ý chủ quan. Hệ thống này được quy định theo các văn bản của Đảng và Nhà nước, bắt buộc cán bộ thực hiện chính sách phải tuân theo, nó thể hiện rõ nhất là sự phân cấp thực hiện giữa các cơ quan đơn vị, cấp trên - cấp dưới, sự phối hợp trong công tác tôn giáo.

Tập trung thống nhất quan điểm, trách nhiệm của hệ thống chính trị và toàn xã hội ở các địa phương đối với công tác tôn giáo: là một yêu cầu đòi hỏi các cấp ủy Đảng, chính quyền cần thực sự quan tâm, lãnh đạo việc thực hiện chính sách tôn giáo một cách

đồng bộ, phân định rõ vai trò lãnh đạo của Đảng, công tác QLNN của chính quyền và không ngừng phát huy vai trò vận động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội trong việc động viên đồng bào có đạo tham gia thực hiện tốt các phong trào thi đua yêu nước.

- Yêu cầu đảm bảo tính pháp lý, khoa học và hợp lý trong thực hiện chính sách tôn giáo

Trong thực hiện chính sách tôn giáo, đầu tiên cần phải đảm bảo tính pháp lý của chính sách. Thực hiện chính sách phải đúng pháp luật, đúng nội dung mà văn bản quy định, đồng thời phải đảm bảo khoa học, hợp lý bởi chính sách tôn giáo là chính sách đặc thù dành riêng cho người theo đạo, trong quá trình thực hiện sẽ có những nảy sinh mới, những khó khăn mới mà ngay trong chính sách chưa quy định rõ, hoặc không thể quy định rõ.

- Yêu cầu đảm bảo lợi ích thực sự cho các đối tượng thụ hưởng chính sách tôn giáo

Lợi ích của các đối tượng thụ hưởng chính sách là yếu tố then chốt cần phải quan tâm. Chính sách ban hành là vì lợi ích của người có đạo, của các đối tượng được thụ hưởng, vì vậy yêu cầu phải đảm bảo được lợi ích thực sự cho các đối tượng thụ hưởng; không được lợi dụng chính sách tôn giáo để cắt xén chính sách, lách luật, chuộc lợi cá nhân thông qua việc thực hiện chính sách tôn giáo, đặc biệt về kinh tế.

2.2. Đặc điểm, tình hình tôn giáo ở Thành phố Buôn Ma Thuột

“Tình hình hoạt động của các cơ sở tín ngưỡng, tôn giáo trên địa bàn Thành phố Buôn Ma Thuột diễn ra bình thường. Chức sắc, chức việc, tín đồ luôn tin tưởng vào chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tích cực tham gia các hoạt động xã hội, y tế, giáo dục, từ thiện nhân đạo góp phần xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, giữ vững ổn định tình hình an ninh, chính trị, trật tự an toàn xã hội” (Thành ủy Buôn Ma Thuột, 2020, tr. 6).

Về tín ngưỡng

Theo báo cáo của Phòng Nội vụ - Thành phố Buôn Ma Thuột: “Thành phố Buôn Ma Thuột hiện có 31 cơ sở tín ngưỡng, trong đó có 05 cơ sở được công nhận (gồm: Đình Lạc Giao, Đền Thánh Mẫu, Đền Vạn Kiếp, Đền Lạc Thiên Linh Từ, Đền Bắc Lệ), 26 cơ sở chưa được công nhận. Diện tích đất sử dụng: có 07 đình với diện tích 0,46 ha; 21 đền, miếu, am với diện tích 1,43 ha; 12 nhà thờ họ với diện tích 0,35 ha” (Phòng Nội vụ - Thành phố Buôn Ma Thuột, 2020b).

Về tình hình các tôn giáo

Báo cáo của Phòng Nội vụ - Thành phố Buôn Ma Thuột: “Là trung tâm của Tỉnh nên tập trung nhiều cơ sở thờ tự của 4 tôn giáo, Thành phố Buôn Ma Thuột hiện có 119 cơ sở tôn giáo được công nhận chính, với 144.535 tín đồ chiếm 38,428% dân số; có 4 tôn giáo chính: Phật giáo có 54.160 tín đồ với 46 cơ sở thờ tự; Công giáo có 67.903 tín đồ với 50 cơ sở thờ tự; Tin lành có 20.222 tín đồ với 25 cơ sở (10 chi hội và 15 điểm nhóm); Cao đài có 2.250 tín đồ với 3 cơ sở thờ tự. Có 234 chức sắc, 506 chức việc. Có 115 cơ sở tôn giáo sử dụng đất với diện tích 91,72 ha. Trong đó, 77 cơ sở được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất với diện tích 58,32 ha” (Phòng Nội vụ - Thành phố Buôn Ma Thuột, 2020b).

2.3. Thực trạng thực hiện chính sách tôn giáo ở Thành phố Buôn Ma Thuột

a. Công tác tham mưu xây dựng, ban hành các văn bản

Ban hành quy trình ISO:2015 giải quyết 08 thủ tục hồ sơ về lĩnh vực tôn giáo:

- Thủ tục mở lớp bồi dưỡng về tôn giáo theo quy định tại khoản 2 Điều 41 Luật tín ngưỡng, tôn giáo;
- Thủ tục thông báo danh mục hoạt động tôn giáo đối với tổ chức có địa bàn hoạt động tôn giáo ở nhiều xã;
- Thủ tục thông báo danh mục hoạt động tôn giáo bổ sung đối với tổ chức có địa bàn hoạt động tôn giáo ở nhiều xã thuộc thành phố;
- Thủ tục thông báo tổ chức hội nghị thường niên của tổ chức tôn giáo, tổ chức tôn giáo trực thuộc có địa bàn hoạt động ở thành phố;
- Thủ tục đại hội của tổ chức tôn giáo, tổ chức tôn giáo trực thuộc, tổ chức được cấp chứng nhận đăng ký hoạt động tôn giáo có địa bàn hoạt động ở thành phố;
- Thủ tục đề nghị tổ chức cuộc lễ ngoài cơ sở tôn giáo, địa điểm hợp pháp đã đăng ký có quy mô tổ chức ở thành phố;
- Thủ tục đề nghị giảng đạo ngoài địa bàn phụ trách, cơ sở tôn giáo, địa điểm hợp pháp đã đăng ký có quy mô tổ chức ở một huyện, thành phố;
- Thủ tục thông báo tổ chức quyên góp ngoài địa bàn một phường, xã nhưng trong địa bàn thành phố của cơ sở tín ngưỡng, tôn giáo.

Các thủ tục trên đây được công bố theo quyết định số 9936/QĐ-UBND, ngày 27 tháng 12 năm 2019 của Ủy ban Nhân dân (UBND) Thành phố Buôn Ma Thuột: Công bố Hệ thống quản lý chất lượng phù hợp Tiêu chuẩn quốc gia TCVN ISO 9001:2015 đối với các lĩnh vực hoạt động của UBND thành phố. Dưới đây là một quy trình “Giải quyết thủ tục thông báo mở lớp bồi dưỡng về tôn giáo theo quy định tại khoản 2 điều 41 Luật Tín ngưỡng, tôn giáo” với mục đích, phạm vi như sau:

- *Mục đích:* Quy định trình tự, trách nhiệm và phương pháp tiếp nhận, xử lý hồ sơ liên quan thủ tục thông báo mở lớp bồi dưỡng về tôn giáo theo quy định tại khoản 2 Điều 41 Luật tín ngưỡng, tôn giáo thuộc thẩm quyền của UBND Thành phố Buôn Ma Thuột.

- Phạm vi áp dụng: Áp dụng cho quá trình xử lý hồ sơ liên quan đến việc thông báo mở lớp bồi dưỡng về tôn giáo theo quy định tại khoản 2 Điều 41 Luật tín ngưỡng, tôn giáo thuộc thẩm quyền của UBND Thành phố.

b. Công tác tuyên truyền, phổ biến chính sách tôn giáo

Qua các lớp bồi dưỡng, hội nghị phổ biến, quán triệt chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước về công tác tôn giáo; khái quát tình hình tôn giáo hiện nay; quán triệt Luật tín ngưỡng, tôn giáo và Nghị định số 162/2017/NĐ-CP ngày 30/12/2017 của Chính phủ về hướng dẫn chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật tín ngưỡng, tôn giáo đã giúp cho cán bộ, công chức là những người trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo và tham mưu triển khai thực hiện các nhiệm vụ công tác tôn giáo của cơ quan, đơn vị có nhận thức đúng đắn và năng lực thực hiện chính sách tôn giáo tốt hơn.

Năm 2019, UBND thành phố tổ chức hội nghị quán triệt Luật tín ngưỡng, tôn giáo, Nghị định hướng dẫn thi hành một số điều của Luật và một số nội dung trong công tác vận động quần chúng, chức sắc, tín đồ tôn giáo cho 270 cán bộ chi hội trưởng, chi hội phó phụ nữ của 248 thôn, buôn, tổ dân phố và chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ 21 xã,

phường; từ đó, giải thích rõ hơn một số điểm mới của Luật tín ngưỡng, tôn giáo so với Pháp Lệnh tín ngưỡng, tôn giáo; thẩm quyền, trình tự, thủ tục giải quyết các nội dung liên quan đến tôn giáo.

c. Kết quả thực hiện chủ trương, chính sách tôn giáo

Một số kết quả nổi bật trong thực hiện chính sách tôn giáo:

- Triển khai công tác phòng, chống thiên tai dịch bệnh: Đặc biệt như triển khai tốt công tác phòng chống dịch Covid-19 trong các cơ sở tôn giáo tại địa phương theo Chỉ thị số 15/CT-TTg ngày 27/3/2020 và Chỉ thị số 16/CT-TTg ngày 31/3/2020 của Thủ tướng Chính phủ; Tăng cường công tác phòng ngừa, ngăn chặn việc lợi dụng dịch bệnh để hoạt động mê tín dị đoan, trục lợi, vi phạm pháp luật trong lĩnh vực tín ngưỡng, tôn giáo.

- Triển khai tăng cường thực hiện công tác đối với đạo Tin lành trên địa bàn Thành phố Buôn Ma Thuột theo Công văn số 1637/SNV-BTG ngày 31/8/2020 của Sở Nội vụ tỉnh; Triển khai Công văn số 424/UBND-NC ngày 19/8/2020 của UBND tỉnh Đắk Lắk về việc thực hiện công tác đối với “Thanh hải vô thượng sư” trên địa bàn thành phố.

- Báo cáo Ban Tôn giáo tỉnh về việc cung cấp số liệu bộ máy làm công tác QLNN về tín ngưỡng, tôn giáo thành phố; Báo cáo tự kiểm tra về tín ngưỡng, tôn giáo trên địa bàn thành phố từ ngày 01/01/2018 đến 31/9/2020 theo Công văn số 1657/SNV-BTG ngày 04/9/2020 của Sở Nội vụ tỉnh Đắk Lắk; Báo cáo 3 năm thực hiện Chỉ thị số 18-CT/TW ngày 18/01/2018 của Bộ Chính trị về việc thực hiện Nghị quyết 25-NQ/TW ngày 12/3/2013 của Ban chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) về công tác tôn giáo trong tình hình mới; Báo cáo tình hình hoạt động của Nhất Quán Đạo trên địa bàn thành phố theo yêu cầu của Ban Tôn giáo tỉnh Đắk Lắk; Báo cáo thống kê điểm nhóm Tin lành trên địa bàn thành phố.

- Cho ý kiến về việc thành lập Niệm Phật đường Pháp Âm, phường Khánh Xuân; Về nội dung đăng ký điểm sinh hoạt Phật giáo tập trung Pô Lăn tại xã Hòa Thắng và điểm sinh hoạt tôn giáo tập trung Cát Tường Tịnh viên tại xã Hòa Thuận; xin chuyển địa điểm sinh hoạt tôn giáo tập trung của Giáo họ Hiếu Xuân, xã Hòa Xuân; Đăng ký sinh hoạt tôn giáo tập trung Đạo Quang tại xã Ea Kao; không thống nhất thành lập Cộng đoàn Mẹ vô nhiễm dòng Thánh Phao lô - Duy Hòa, phường Khánh Xuân; thành lập Niệm Phật đường Minh Quang tại phường Tân Lập; thành lập Chi hội Tin lành Buôn Kbu, xã Hòa Khánh.

- Làm tốt công tác xây dựng đảng, năm 2020 đã xác minh 04 trường hợp là cảm tình đảng tham gia tôn giáo cư trú tại phường Khánh Xuân, xã Ea Tu và phường Tân Tiến.

d. Kết quả thực hiện Luật Tín ngưỡng, tôn giáo

Một số kết quả nổi bật trong thực hiện Luật tín ngưỡng, tôn giáo:

- Tiếp nhận thông báo danh mục hoạt động tôn giáo bổ sung đối với tổ chức có địa bàn hoạt động tôn giáo ở nhiều xã (khoản 3, Điều 43 Luật tín ngưỡng, tôn giáo), cụ thể: Tiếp nhận thông báo danh mục hoạt động tôn giáo bổ sung của Chi hội Tin lành Tông Ju (tổ chức Lễ khởi công xây dựng nhà thờ Chi hội); danh mục hoạt động tôn giáo bổ sung của chùa Nam Thiên và Giáo xứ Mẫu Tâm; danh mục hoạt động tôn giáo bổ sung của Chùa Phổ Minh (Khóa tu cho Sadi, Chúng diệu và Tập sự) và danh mục hoạt động tôn giáo bổ sung đối với Chùa Khải Đoan, Tịnh xá Ngọc Quang (Ban Hằng pháp TW và Ban Kinh tế tài chính TW GHPGVN thăm Ban trị sự và cúng dường trường hạ tại tỉnh Đắk Lắk)” (Phòng Nội vụ - Thành phố Buôn Ma Thuột, 2020a).

- Chấp thuận tổ chức đại hội của tổ chức tôn giáo, tổ chức tôn giáo trực thuộc, tổ chức được cấp chứng nhận đăng ký hoạt động tôn giáo có địa bàn hoạt động ở một huyện (khoản 3, Điều 45 Luật tín ngưỡng, tôn giáo), cụ thể: Chấp thuận cho Chi hội Tin lành Buôn Ko Mliáo đại hội nhiệm kỳ 2018-2020” (Phòng Nội vụ - Thành phố Buôn Ma Thuột, 2020a).

- Chấp thuận tổ chức cuộc lễ ngoài cơ sở tôn giáo, địa điểm hợp pháp đã đăng ký có quy mô tổ chức ở một huyện (điểm a, khoản 3, Điều 46 Luật tín ngưỡng, tôn giáo), cụ thể: Chấp thuận cho công ty TNHH MTV Đô thị và Môi trường Đắc Lắc tổ chức lễ cầu siêu tại Nhà linh nghĩa trang thành phố; Chấp thuận cho Ban trị sự GHPGVN tỉnh tổ chức diễu hành xe đạp hoa, xe hoa vào các ngày 16, 17, 18/5/2019 nhân dịp đại lễ Phật đản năm 2019 trên địa bàn Thành phố Buôn Ma Thuột; Chấp thuận cho giáo xứ Châu Sơn tổ chức lễ hiệp dâng Đức Giêsu Kitô Vua trên Đồi 559, xã Cư Êbur” (Phòng Nội vụ - Thành phố Buôn Ma Thuột, 2020a).

- Công tác kiểm tra, xử lý vi phạm pháp luật:

Căn cứ Luật Đất đai 2013 và các quy định có liên quan, UBND thành phố đã ban hành các văn bản quy phạm pháp luật quy định, chỉ đạo, hướng dẫn về công tác quản lý nhà nước về đất đai, xây dựng, trong đó có quy định hạn mức đất xây dựng các công trình tôn giáo. UBND thành phố phối hợp Sở Tài nguyên và Môi trường, Sở Xây dựng, Sở Nội vụ, các ngành liên quan rà soát, thống kê tổng thể về tình hình quản lý, sử dụng nhà, đất có liên quan đến tôn giáo; những khó khăn vướng mắc về nhà, đất liên quan đến tôn giáo; tình trạng kiến nghị, đòi lại cơ sở, tài sản có nguồn gốc tôn giáo tại địa phương, để từ đó có hướng giải quyết kịp thời và đúng theo quy định của pháp luật. Điển hình như việc xử lý dứt điểm sai phạm về xây dựng nhà tiền chế tại nghĩa trang giáo xứ Chi Lăng, phường Khánh Xuân theo Thông báo số 22-TB/TU ngày 10/9/2020 của Thường trực Thành ủy.

Đến nay, cơ bản các cơ sở tôn giáo hoạt động hợp pháp đã được giao đất, cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng (CNQSD) đất đúng theo quy định của pháp luật; đa số các cơ sở tôn giáo đã chấp hành tốt việc sử dụng đất, sửa chữa, xây dựng cơ sở thờ tự đúng quy định. Tuy nhiên, bên cạnh đó vẫn có một số cơ sở tôn giáo chưa chấp hành tốt việc quản lý, sử dụng đất và xây dựng cơ sở thờ tự khi chưa được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền cấp giấy phép xây dựng.

- Công tác đấu tranh, giải quyết các tà đạo, dị đạo, hiện tượng tôn giáo mới:

Qua rà soát, thống kê trên địa bàn thành phố hiện có 5 tà đạo và Pháp luân công với 349 đối tượng tham gia. Qua theo dõi từ đầu năm 2020, phát hiện 4 vụ tuyên truyền, phát tán tài liệu Pháp luân công trái phép, Công an thành phố đã chủ động nắm tình hình đối tượng và báo cáo đề xuất xử lý theo quy định pháp luật. Đồng thời tổ chức quán triệt những vấn đề cơ bản về dấu hiệu nhận biết, nguồn gốc, bản chất, phương thức hoạt động của các tà đạo và Pháp luân công đến toàn thể cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, người lao động và quần chúng nhân dân nhận biết để phòng ngừa.

e. Thuận lợi và khó khăn

- Về thuận lợi: Thành phố Buôn Ma Thuột là đô thị trung tâm của một tỉnh, được sự quan tâm chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, thường xuyên được học tập, bồi dưỡng, cập nhật kiến thức pháp luật, các thông tin và vấn đề có liên quan đến tôn giáo và công tác tôn giáo, sự phối hợp đồng bộ của các cơ quan liên quan khi có nhu cầu xử lý công việc.

- Khó khăn: Tín đồ theo các tôn giáo đông, nhiều cơ sở thờ tự, là nơi tập trung nhiều cơ sở tín ngưỡng, tôn giáo lớn của tỉnh. Do đó, việc thực hiện chính sách tôn giáo gặp nhiều khó khăn ở các cấp, đặc biệt là cấp cơ sở. Bên cạnh đó, vẫn còn nhiều cơ sở tôn giáo chưa được cấp có thẩm quyền cho phép thành lập do chưa đủ điều kiện theo quy định của Luật tín ngưỡng, tôn giáo; các thế lực thù địch ngấm ngấm chống phá, lợi dụng tôn giáo ngày càng nhiều, sự hoạt động của các tà đạo, đạo lạ lôi kéo nhiều người tham gia; lợi dụng chính sách mới sau khi Luật tín ngưỡng, tôn giáo có hiệu lực, một số tôn giáo đề tu sĩ nhận chuyển nhượng, hiến tặng đất đai sau đó tự ý xây dựng cơ sở thờ tự trái phép để từng bước xin hợp thức hóa đưa vào sinh hoạt tôn giáo; Công tác quản lý tụ tập các tu sĩ của một số tôn giáo chưa được chặt chẽ.

Tín đồ là người dân tộc thiểu số phần lớn đời sống kinh tế khó khăn, trình độ dân trí thấp dễ bị kẻ xấu lợi dụng nhằm tìm cách phá hoại khối đại đoàn kết dân tộc. Một số chính sách về tôn giáo còn bất cập chưa phù hợp với thực tế, thiếu tính thống nhất và chưa được hướng dẫn cụ thể nên khó khăn cho công tác xử lý trong công việc. Công tác tôn giáo ở cơ sở một số cấp ủy, chính quyền địa phương chưa thực sự coi trọng quan tâm đúng mức, chủ quan, coi nhẹ QLNN về tôn giáo cho đây là công việc của cơ quan chuyên môn, nên dễ xảy ra sai phạm, đặc biệt lĩnh vực quản lý đất đai, gây khó khăn cho công tác xử lý vi phạm.

Hiện nay chưa có quy định xử phạt hành chính, chế tài xử lý vi phạm trong lĩnh vực tín ngưỡng, tôn giáo nên chỉ dừng lại ở việc tuyên truyền, nhắc nhở, cam đoan, cam kết không vi phạm. Tuy nhiên, biện pháp này không đủ mạnh, các đối tượng ngấm ngấm hoặc cố ý tiếp tục vi phạm khi sự việc tạm thời lắng xuống.

Bên cạnh đó, ở phường, xã, cán bộ văn hóa xã hội kiêm nhiệm công tác QLNN về tôn giáo còn có hạn chế, chưa quan tâm giải quyết một cách hiệu quả, đúng quy định của pháp luật về những nhu cầu chính đáng trong sinh hoạt tôn giáo. “Công tác tuyên truyền, vận động chức sắc, tín đồ các tôn giáo chưa có chiều sâu, chưa mang tính thuyết phục cao; chưa xây dựng được nhiều cơ sở, cốt cán trong quần chúng tín đồ; nhiều thôn, buôn vùng tôn giáo chưa có tổ chức đảng, đoàn thể; công tác phát triển đảng viên người có đạo còn chậm và gặp nhiều khó khăn” (Nguyễn Phú Lập, 2016).

3. Một số giải pháp thực hiện

3.1. Dự báo tình hình tôn giáo ở Thành phố Buôn Ma Thuột trong thời gian tới

Phân tích về đặc điểm tôn giáo, thực trạng thực hiện chính sách tôn giáo ở Thành phố Buôn Ma Thuột cho thấy, hiện thành phố có 4 tôn giáo chính, thành phần dân tộc đa dạng, là thành phố trọng điểm của khu vực Tây Nguyên nên trong thời gian tới tình hình tôn giáo sẽ có chiều hướng như sau: Có sự phát triển về các tôn giáo, cơ sở tổ chức tôn giáo, số người theo tín ngưỡng tôn giáo. Hoạt động tín ngưỡng tôn giáo cũng ngày một đa dạng phong phú hơn, phù hợp hơn, tích cực hơn.

Tuy nhiên, những tiêu cực của hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo có thể xảy ra, bao gồm: hoạt động của tà đạo, dị đạo và hiện tượng tôn giáo mới ngày càng có những diễn biến phức tạp, khó lường. Tổ chức phản động chính trị Fulrô lưu vong trong và ngoài nước tiếp tục tuyên truyền, kích động vấn đề nhân quyền, đất đai, đời sống tự do tôn giáo, đặc biệt là lợi dụng đạo Tin lành, sử dụng một số nhóm mới nổi, cực đoan liên quan

Tin lành như ECCV để kích động chống đối, biểu tình gây phức tạp đến tình hình an ninh trật tự ở địa phương.

Sau đây là một số nhận định cụ thể:

Một là: Trong thời gian tới, các tổ chức tôn giáo tiếp tục đẩy mạnh việc củng cố đức tin, kiện toàn tổ chức và nhân sự nhằm phục vụ cho công cuộc truyền giáo và bảo vệ lợi ích của giáo hội. Sẽ có một số tôn giáo thâm nhập và xin hoạt động trên địa bàn thành phố.

Hai là: Sẽ có nhiều cơ sở tôn giáo trực thuộc xin thành lập.

Ba là: Có thể xảy ra các hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo vi phạm pháp luật, đặc biệt các sai phạm về quản lý, sử dụng đất đai, xây dựng.

Bốn là: Việc triển khai chính sách, pháp luật về tôn giáo sẽ gặp nhiều khó khăn nếu ý thức và năng lực thực hiện chính sách tôn giáo của một bộ phận người thực hiện chính sách này vẫn còn có những hạn chế như trong thời gian qua.

3.2. Một số giải pháp cụ thể

a. Đấu tranh quyết liệt với Tin lành Đê ga, *FULRO*...

Đấu tranh chống hoạt động lợi dụng Đạo Tin lành trên địa bàn Tây Nguyên nói chung, Thành phố Buôn Ma Thuột nói riêng là cuộc đấu tranh lâu dài, phức tạp. Nội dung của cuộc đấu tranh này diễn ra trên tất cả các lĩnh vực: kinh tế chính trị; văn hoá - xã hội; an ninh - quốc phòng. Để đấu tranh chống lại hoạt động của các thế lực thù địch lợi dụng đạo Tin lành trên địa bàn, cần thực hiện những nhiệm vụ cụ thể sau đây:

- Cán bộ làm công tác tôn giáo trực tiếp tuyên truyền đường lối, chính sách của Đảng để nâng cao giác ngộ chính trị, tạo sự nhất trí về chính trị trong nhân dân, làm cho đồng bào tín đồ Tin lành vững tin vào thắng lợi của sự nghiệp đổi mới do Đảng ta lãnh đạo. Phổ biến, giáo dục pháp luật, giúp đồng bào hiểu đúng và làm tròn nghĩa vụ công dân, thực hiện tốt quy chế dân chủ ở cơ sở, tham gia các hoạt động tôn giáo đúng pháp luật, sống và làm việc theo hiến pháp và pháp luật. Tổ chức đồng bào tín đồ Tin lành đấu tranh vạch trần bản chất, âm mưu, thủ đoạn của chủ nghĩa đế quốc và các thế lực thù địch lợi dụng đạo Tin lành để chống phá cách mạng, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân.

- Tham gia phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống vật chất tinh thần cho đồng bào các dân tộc, tạo cơ sở vững chắc để chống sự xuyên tạc, lợi dụng của kẻ thù. Cán bộ làm công tác tôn giáo có khả năng, điều kiện tham mưu và trực tiếp cùng với cấp uỷ, chính quyền địa phương xây dựng chương trình, kế hoạch và triển khai thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, vận động nhân dân thực hiện chủ trương định canh định cư; trực tiếp giúp đỡ nhân dân về giống, vốn, kỹ thuật sản xuất. Thực hiện các dự án, xây dựng các công trình hạ tầng, giúp đỡ nhân dân xoá đói, giảm nghèo, xây dựng và bảo tồn những giá trị văn hoá truyền thống của các dân tộc chống lại những hành vi phá hoại những giá trị văn hoá vật thể và phi vật thể lâu đời của các dân tộc. Đây là nhiệm vụ quan trọng nhất, có tính chất quyết định hàng đầu đối với thắng lợi của công tác đấu tranh chống hoạt động lợi dụng đạo Tin lành của các thế lực thù địch.

- Lực lượng quân đội và công an tham gia cùng với các cấp, các ngành, các địa phương xây dựng cơ sở chính trị vững mạnh để đấu tranh với mọi âm mưu thủ đoạn lợi dụng đạo Tin lành của kẻ thù. Các đơn vị quân đội, công an tham gia xây dựng cơ sở

chính trị vùng đồng bào dân tộc thiểu số, trước hết là tham gia xây dựng hệ thống chính trị, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác của tổ chức Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng; Tham mưu lựa chọn nguồn bồi dưỡng cán bộ kế cận là người dân tộc thiểu số; Xây dựng, nâng cao nhận thức chính trị của dân quân tự vệ, dự bị động viên, bảo đảm đủ mạnh và tin cậy để bảo vệ Đảng, bảo vệ chính quyền; Cùng phối hợp thực hiện tốt các phong trào xã hội “toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá”, “toàn dân tham gia bảo vệ an ninh Tổ quốc” ở thôn, buôn, xã, có nhiều tín đồ Tin lành là người dân tộc thiểu số. Cơ quan quân đội, công an luôn sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu thắng lợi trong mọi tình huống, xây dựng các phương án đánh địch khi có sự can thiệp vũ trang từ bên ngoài, các phương án phòng chống, dập tắt “biểu tình bạo loạn” bằng cách thức giải quyết đúng đắn các tình huống, không để bất ngờ, bị động.

b. Tiếp tục đấu tranh xóa đạo lạ, tà đạo hoạt động trái phép trên địa bàn Thành phố Buôn Ma Thuột

Hiện tượng “tôn giáo mới”, “tôn giáo lạ” và “tà đạo” xuất hiện, nhất là vùng đồng bào dân tộc thiểu số, thành lập hội đoàn, dòng tu... không xin phép cơ quan nhà nước có thẩm quyền, đòi phục hồi các giáo hội đã bị Nhà nước giải thể. Một số đối tượng tổ chức truyền đạo trái pháp luật, lợi dụng tín ngưỡng, tôn giáo để hành nghề mê tín dị đoan. Hậu quả là một số đạo lạ hoạt động trái với chính sách, pháp luật của Nhà nước, ảnh hưởng đến thuần phong mỹ tục, văn hóa tín ngưỡng của dân tộc.

Khi hoạt động các đạo lạ thường cải biên, thêm bớt một số nội dung, quan niệm về hình thức thờ phụng tự xưng như Thánh nhập, thánh sống, truyền lời thánh, truyền lời một số nhân vật lịch sử có phép lạ... từ đó xưng “Đạo” và lập hội, nhóm tuyên truyền, lôi kéo quần chúng tin theo. Các hội, nhóm được lập ra không được cơ quan có thẩm quyền cấp phép, trái với chính sách, pháp luật của Nhà nước, ảnh hưởng xấu đến tín ngưỡng, tôn giáo truyền thống. Các trường hợp tin theo đạo lạ phần đông có trình độ văn hóa thấp, hoàn cảnh khó khăn, gặp rủi ro, bế tắc trong cuộc sống, mắc bệnh tật hiểm nghèo và tham gia theo kiểu tâm lý đám đông.

Thời gian tới, lực lượng chức năng Thành phố Buôn Ma Thuột cần tiếp tục nắm rõ tình hình, tham mưu, đề xuất cấp ủy, chính quyền làm tốt công tác tuyên truyền, vận động cán bộ, công chức, viên chức và quần chúng nhân dân hiểu rõ tác hại của dị đạo, tà đạo, qua đó đề cao cảnh giác và có biện pháp bài trừ các hủ tục mê tín, dị đoan, ngăn chặn các biểu hiện lợi dụng tôn giáo gây phương hại đến lợi ích Tổ quốc, dân tộc và nhân dân.

Các tôn giáo ở Việt Nam tồn tại, phát triển đều phải hòa đồng với văn hóa dân tộc, phải chịu sự quản lý của Nhà nước. Đây là yêu cầu khách quan, bởi vì không có một tôn giáo nào đứng ngoài quốc gia, dân tộc và đứng trên lợi ích quốc gia, dân tộc. Đảng, Nhà nước xác định rõ quyền hạn hoạt động của các tổ chức, cá nhân tôn giáo phải đúng quy định của pháp luật, phù hợp với đạo đức, văn hóa và thuần phong mỹ tục của dân tộc. Mọi hoạt động lợi dụng tự do tín ngưỡng, tôn giáo đi ngược lại lợi ích của Tổ quốc, dân tộc, gây phương hại an ninh quốc gia, lợi dụng tín ngưỡng, tôn giáo để hoạt động mê tín dị đoan, “mê hoặc” nhân dân ảnh hưởng đến đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân, trật tự an toàn xã hội đều bị lên án, đấu tranh ngăn chặn, điều tra làm rõ, xử lý nghiêm minh.

c. Tranh chấp đất đai liên quan đến đồng người cần được giải quyết dứt điểm, tăng cường quản lý nhà nước về đất đai tôn giáo

Do số lượng tín đồ trên địa bàn thành phố ngày càng tăng, dẫn đến nhu cầu về cơ sở thờ tự lớn, trong khi đó quỹ đất tôn giáo của địa phương không còn hoặc hiện nay chưa có quy hoạch, hay chưa có kế hoạch sử dụng đất tôn giáo để bố trí giao đất, cấp giấy CNQSD đất cho các cơ sở tôn giáo để xây dựng cơ sở thờ tự. Vì vậy, việc giao đất, cấp giấy CNQSD đất cho các cơ sở tôn giáo được thực hiện trên cơ sở thu hồi đất của cá nhân, hộ gia đình do không còn nhu cầu sử dụng, có văn bản xin trả lại đất cho Nhà nước để xem xét, giao lại cho các cơ sở tôn giáo.

Nhằm tăng cường công tác quản lý nhà nước về đất đai tôn giáo, khắc phục những tồn tại, hạn chế trong thời gian qua, theo chỉ đạo của Bộ Nội vụ, Thành phố Buôn Ma Thuột cần quan tâm tới một số giải pháp:

- Tiếp tục quán triệt, xác định rõ những chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước trong việc giao đất, cấp giấy CNQSD đất cho các cơ sở tôn giáo để xây dựng các công trình thờ tự nhằm phục vụ nhu cầu tôn giáo chính đáng và hợp pháp của tín đồ; tiếp tục tuyên truyền, phổ biến pháp luật cho các chức sắc, nhà tu hành, chức việc, tín đồ các tôn giáo hiểu đúng chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước về nhà, đất đai liên quan đến tôn giáo theo tinh thần Chỉ thị số 1940/CT-TTg ngày 31/12/2008 của Thủ tướng Chính phủ.

- Những cơ sở tôn giáo chưa được giao đất, cấp giấy CNQSD đất hiện đang còn vướng mắc tiếp tục chỉ đạo các ngành chức năng liên quan, UBND thành phố phối hợp với giáo hội giải quyết dứt điểm và hướng dẫn cơ sở tôn giáo lập thủ tục hồ sơ giao đất, cấp giấy CNQSD đất theo quy định pháp luật.

- Yêu cầu các cơ sở tôn giáo trên địa bàn thành phố tiếp tục thống kê, rà soát, kê khai đăng ký quyền sử dụng đất theo quy định của pháp luật để từ đó có hướng quy hoạch sử dụng đất tôn giáo hiệu quả, đúng mục đích và thuận lợi cho công tác quản lý.

- Chỉ đạo các cấp, ngành có liên quan thường xuyên phối hợp tổ chức thanh tra, kiểm tra để kịp thời phát hiện, ngăn chặn và xử lý nghiêm những cá nhân, tổ chức, cơ sở tôn giáo có hành vi vi phạm trong quản lý, sử dụng đất: sử dụng đất được cấp không đúng mục đích, lấn chiếm đất đai, mua bán, sang nhượng đất trái pháp luật, để từ đó chấn chỉnh, khắc phục việc quản lý đất đai của các cơ sở tôn giáo theo quy định của pháp luật.

d. Từng bước nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác tôn giáo

Đội ngũ cán bộ luôn giữ vai trò hàng đầu, tác động trực tiếp đến hiệu lực quản lý nhà nước đối với hoạt động tôn giáo và hiệu quả công tác tuyên truyền, vận động tín đồ các tôn giáo. Do đó, để xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác tôn giáo bảo đảm dài hạn, hợp lý, công việc đầu tiên là khảo sát, thống kê số lượng cán bộ, nhất là đánh giá năng lực, trình độ của đội ngũ này. Từ đó, phân loại cán bộ theo trình độ để có kế hoạch bồi dưỡng đúng đối tượng. Đối với những địa phương có nhiều hoạt động tôn giáo, cần ưu tiên tăng cường đội ngũ cán bộ hoạt động trong lĩnh vực này. Chú trọng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ cơ sở, những người trực tiếp giải quyết vấn đề liên quan đến tôn giáo ở cơ sở; nhất là ở vùng dân tộc thiểu số, vùng có vấn đề tôn giáo mới phát sinh.

Hiện nay ở Thành phố Buôn Ma Thuột, cán bộ làm công tác tôn giáo đều xuất phát từ các ngành, các nghề khác nhau, không có cán bộ được đào tạo chuyên ngành về lĩnh vực tôn giáo. Điều này ảnh hưởng rất lớn đến hiệu quả thực hiện chính sách tôn giáo

nói chung và công tác quản lý xã hội về hoạt động tôn giáo nói riêng. Để khắc phục tình trạng này, trong thời gian tới, cần có sự quan tâm về một số lĩnh vực sau:

- Đối với cán bộ chuyên trách đang làm công tác tôn giáo, cần có sự rà soát và bố trí cho phù hợp với mỗi công việc cụ thể. Việc tuyển chọn, điều động cán bộ làm công tác tôn giáo cần phải xuất phát từ tính chất, yêu cầu của công tác này. Tôn giáo là một lĩnh vực xã hội nhạy cảm và phức tạp, do vậy cán bộ làm công tác tôn giáo phải là những người có trình độ, năng lực và tâm huyết. Cần tránh tình trạng phân công gò ép, hoặc xếp những cán bộ đã mất uy tín, không có tâm huyết với công tác tôn giáo, làm công tác tôn giáo, mạnh dạn thay thế cán bộ có năng lực yếu, thiếu tinh thần trách nhiệm, uy tín thấp, có quan điểm không đúng trong công tác tôn giáo.

- Có kế hoạch bồi dưỡng, đào tạo thường xuyên kiến thức về tôn giáo. Hiện nay cán bộ làm công tác tôn giáo ở tỉnh Đắk Lắk nói chung, Thành phố Buôn Ma Thuột nói riêng không nhiều, nhưng rất đa dạng về mặt bằng xuất phát, vì vậy ảnh hưởng lớn đến công tác tôn giáo. Chính vì thế, đối với cán bộ chuyên trách làm công tác tôn giáo cần phải có sự quan tâm về nhiều phương diện, trong đó quan trọng nhất hiện nay là nâng cao kiến thức. Để thực hiện được vấn đề này, tỉnh Đắk Lắk nên dành một khoản kinh phí để phối hợp với các cơ sở đào tạo về lĩnh vực tôn giáo của Trung ương như: Ban Tôn giáo Chính phủ, các học viện, các trường đại học để mở các lớp bồi dưỡng ngắn hạn 2-3 tháng tại tỉnh. Đối tượng tham gia lớp đào tạo là những cán bộ làm công tác tôn giáo ở các cấp, các ngành, các địa phương.

- Cần có kế hoạch đào tạo cơ bản, chuyên sâu đối với cán bộ làm công tác tôn giáo. Hiện nay, một số học viện, trường đại học đã có kế hoạch mở các lớp cao học chuyên ngành tôn giáo học ở khu vực Tây Nguyên. Để cán bộ làm công tác tôn giáo có kiến thức chuyên sâu và trình độ cao về lĩnh vực tôn giáo và công tác tôn giáo, thành phố cần có quy hoạch cụ thể và cử cán bộ tham gia các lớp đào tạo này.

4. Kết luận

1. Qua nghiên cứu các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước bằng hệ thống các văn bản pháp quy, các quy định về quản lý các hoạt động tôn giáo cho thấy ở Việt Nam, có thể thấy, Đảng và Nhà nước rất quan tâm tới việc ban hành hệ thống các văn bản quy định, hướng dẫn thực hiện một cách tốt nhất về chính sách tôn giáo, phù hợp với từng giai đoạn lịch sử phát triển của đất nước, phù hợp với xu thế chung của thế giới. Đặc biệt trong đó có Luật tín ngưỡng, tôn giáo ban hành năm 2016 là văn bản quy phạm pháp luật có giá trị pháp lý cao nhất trong lĩnh vực tín ngưỡng, tôn giáo từ trước đến nay, điều chỉnh trực tiếp các hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo và đã tiệm cận với các văn bản quốc tế về quyền con người, qua đó khẳng định Việt Nam luôn có trách nhiệm trong việc đảm bảo quyền con người, trong đó có quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo.

2. Từ việc đánh giá tình hình hoạt động của các tôn giáo hiện nay ở Thành phố Buôn Ma Thuột có thể nhận định: Nhìn chung, tình hình hoạt động của các tôn giáo trên địa bàn Thành phố Buôn Ma Thuột trong những năm qua diễn ra bình thường theo đúng chương trình đăng ký, đa số các chức sắc và tín đồ các tôn giáo luôn tin tưởng chấp hành thực hiện chính sách tôn giáo, làm tốt công tác từ thiện, nhân đạo xã hội, góp phần xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, giữ vững ổn định tình hình an ninh, chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn. Các tôn giáo phát huy truyền thống gắn bó, đồng hành cùng dân tộc “Sống tốt đời, đẹp đạo”.

3. Thực hiện chính sách tôn giáo luôn mang tính cấp bách, làm tốt công tác này sẽ góp phần đưa hoạt động tôn giáo đi vào ổn định, đúng pháp luật, loại bỏ âm mưu, hoạt động lợi dụng tôn giáo của các thế lực thù địch. Cấp ủy, chính quyền các cấp của thành phố luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo các vấn đề về tôn giáo và công tác tôn giáo, kịp thời xem xét, giải quyết các kiến nghị, đề nghị của tổ chức, cá nhân tôn giáo, đáp ứng nhu cầu sinh hoạt tôn giáo của công dân theo quy định của pháp luật.

4. Đặc biệt, đối với Thành phố Buôn Ma Thuột, trong thời gian tới, tình hình tôn giáo có nhiều vấn đề cần quan tâm giải quyết, công tác thực hiện chính sách tôn giáo đòi hỏi phải có những giải pháp hữu hiệu. Theo đó, tác giả đề xuất một số giải pháp cụ thể mà trong đó có thể nói quan trọng nhất là giải pháp “Từng bước nâng cao chất lượng cán bộ làm công tác tôn giáo”, cần được xem xét và sớm triển khai thực hiện.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Ban Tư tưởng văn hóa Trung ương (2002). *Vấn đề tôn giáo và chính sách tôn giáo của Đảng cộng sản Việt Nam*. Hà Nội: NXB Chính trị quốc gia.
- Nguyễn Phú Lập (2016). Nâng cao hiệu quả công tác tôn giáo trong tình hình mới. <http://baodaklak.vn/channel/>.
- Nguyễn Văn Long (2018). Chính sách, pháp luật bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo. *Tạp chí Tuyên giáo*.
- Nguyễn Văn Xô (1999). *Từ điển tiếng Việt*. NXB Trẻ..
- Phòng Nội vụ - Thành phố Buôn Ma Thuột (2020a). *Báo cáo tình hình thực hiện Luật tín ngưỡng tôn giáo trên địa bàn Thành phố Buôn Ma Thuột*.
- Phòng Nội vụ - Thành phố Buôn Ma Thuột (2020b). *Báo cáo kết quả công tác quản lý nhà nước về tín ngưỡng, tôn giáo trên địa bàn Thành phố Buôn Ma Thuột*.
- Thành ủy Buôn Ma Thuột (2020). *Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ Thành phố khóa XIV trình Đại hội Đảng bộ Thành phố lần thứ XV, nhiệm kỳ 2020-2025*. Buôn Ma Thuột.

SUMMARY

RESEARCHING ON THE IMPLEMENTING RELIGIOUS POLICY IN BUON MA THUOT CITY AND PROPOSING SOME SOLUTIONS IN THE FUTURE

H Ly Na Nie

Department of Home Affairs, Dak Lak Province

Received on 10/9/2021, accepted for publication on 27/10/2021

The article focuses on research and analysis of the following issues: the concepts of religion, religious policies and implementation of religious policies; the requirements for religious policy implementation; an overview of implementing religious policies in Buon Ma Thuot City, especially the results of propaganda for religious people and the implementation of the Law on Religion and Beliefs; a forecast on the religious situation in the coming time and finally, some solutions to implement religious policies more effectively in Buon Ma Thuot City.

Keywords: Policy implementation; religion; Buon Ma Thuot.